

ผลของการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์โดยใช้แนวคิดของวิลเลียมส์
ที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย

กิตติยา แก้วเอียน

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน
ปีการศึกษา 2551

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

ผลของการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์โดยใช้แนวคิดของวิลเลียมส์
ที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย

กิตติยา เก้าเอี้ยน

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน
ปีการศึกษา 2552

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

**THE EFFECT OF ART ACTIVITIES THROUGH WILLIAMS'
MODEL ON CREATIVE THINKING OF KINDERGARTENERS**

KITIYA KAO-EAN

**Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the Master
of Education Degree in Curriculum and Instructional Development
Nakhon Si Thammarat Rajabhat University
Academic Year 2008**

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ผลของการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์โดยใช้แนวคิดของวิลเลียมส์ที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย
ผู้วิจัย	นางสาวกิตติยา เก้าเอี้ยน
สาขาวิชา	การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน
ประธานอาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มลิวัดย์ สมศักดิ์
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิสิทธิ์พร สถิตย์ภาคีกุล

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์โดยใช้แนวคิดของวิลเลียมส์ 2) เปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามแผนการจัดประสบการณ์ของโรงเรียน และ 3) เปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์โดยใช้แนวคิดของวิลเลียมส์กับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามแผนการจัดประสบการณ์ของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ เด็กปฐมวัยระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนวัดบุญชุกราม ตำบลบ่อผุด อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวน 50 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) โดยมีโรงเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม หลังจากนั้นจึงสุ่มกลุ่มตัวอย่างเข้าสู่กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่ายแบบจับสลาก โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) แผนการจัดประสบการณ์กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์โดยใช้แนวคิดของวิลเลียมส์ 2) แผนการจัดประสบการณ์กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามแผนการจัดประสบการณ์ของโรงเรียน และ 3) แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์โดยอาศัยรูปภาพของทอร์เรนซ์ แบบ ก. ใช้แบบแผนการทดลองแบบ randomized control group pretest-posttest design และวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยหลังได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์โดยใช้แนวคิดของวิลเลียมส์สูงกว่าก่อนได้รับการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยหลังได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามแผนการจัดประสบการณ์ของโรงเรียนสูงกว่าก่อนได้รับการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์โดยใช้แนวคิดของวิลเลียมส์สูงกว่าการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามแผนการจัดประสบการณ์ของโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ABSTRACT

The Title	The Effect of Art Activities According to Williams' Model on Creative Thinking of Kindergarteners
The Author	Miss Kitiya Kao-ean
Program	Curriculum and Instructional Development
Thesis Chairman	Asst. Prof. Dr.Maliwan Somsak
Thesis Advisor	Asst. Prof. Dr.Abhinbhorn Satitpakeekul

The purposes of this research were: 1) to compare the creative thinking of kindergarteners before and after teaching by the art activities according to Williams' model; 2) to compare the creative thinking of kindergarteners before and after teaching by the art activities according to conventional approach ; and 3) to compare the creative thinking of kindergarteners after teaching by the art activities according to Williams' model and teaching by the art activities according to conventional approach. The sample consisted of fiftyfirst year kindergarteners of Watboondharikkaram school, Tombon Bo Phut, Amphoe Ko Samai, Suratthani Educational Service Area Office 1, in second semester of 2008. The target group was divided into 2 groups; experimental and control group. The research instruments used were: 1) the art activities according to Williams' model plans; 2) the art activities according to conventional approach plans and 3) Torrance test of creative thinking figural form A. The collected data were analyzed into mean and standard deviation. The t-test was utilized for comparison purposes.

The findings were:

1. The creative thinking of kindergarteners after they had been taught by the art activities according to Williams' model plans was significantly higher than before at the level of .01
2. The creative thinking of kindergarteners after they had been taught by the art activities according to conventional approach plans was significantly higher than before at the level of .01
3. The creative thinking of kindergarteners after they had been taught by the art activities according to Williams' model plans was significantly higher than the one that had been taught by the art activities according to conventional approach plans at the level of .01

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลของการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์โดยใช้แนวคิดของวิลเลียมส์
ที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย
ผู้วิจัย นางสาวกิตติยา เก้าเอียน
สาขาวิชา การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน

คณะอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

.....ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มลิวัดย์ สมศักดิ์)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิณหพร สถิตยภัททิกุล)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน

(ดร.อารี สารีปา)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มลิวัดย์ สมศักดิ์)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิณหพร สถิตยภัททิกุล)

.....กรรมการ

(ดร.วัฒนา มัคคสมัน)

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อภิณหพร สถิตยภัททิกุล) (อาจารย์อำพล ศิริพันธ์)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

วันที่ 2 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2552

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ได้ ต้องขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความอนุเคราะห์ของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มลิวัลย์ สมศักดิ์ ประธานอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิณหพร สถิตยภัททีกุล อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ให้คำปรึกษาและแนะนำในการแก้ไขข้อบกพร่องทุกขั้นตอนเป็นอย่างดียิ่งมาโดยตลอด ผู้วิจัยขอขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้เป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เจริษา ใจแผ้ว อาจารย์วันดี เป็นสุข อาจารย์ อภิรติ ศรีนวล ผู้เชี่ยวชาญที่ทรงคุณวุฒิที่ให้ความอนุเคราะห์ ตรวจ แก้ไข ให้คำแนะนำ และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยให้มีความถูกต้องสมบูรณ์มากขึ้น

ขอขอบคุณนายสมศักดิ์ บุญสิน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ คณะครูทุกท่าน นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ที่ให้ความสะดวกในการดำเนินการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ และขอขอบคุณนางจิรวรรณ สำลีพันธ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบุญชุกราม คณะครูทุกท่าน และนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ที่อำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการดำเนินการทดลอง

ขอขอบคุณพี่ๆ เพื่อนๆ นักศึกษาปริญญาโท สาขาการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน รุ่นที่ 1 ที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยจนทำให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีรวมทั้งขอขอบคุณ คุณพ่อคุณแม่ และสมาชิกครอบครัวของผู้วิจัย ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายที่คอยส่งเสริม สนับสนุน และให้กำลังใจจนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้

กิตติยา เก้าเอียน

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ง
สารบัญ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
สมมติฐานการวิจัย.....	6
ขอบเขตการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
ประโยชน์ของการวิจัย.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
ความคิดสร้างสรรค์.....	11
ความหมายของความคิดสร้างสรรค์.....	11
ความสำคัญของความคิดสร้างสรรค์.....	12
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์.....	14
องค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์.....	19
กระบวนการเกิดความคิดสร้างสรรค์.....	22
พัฒนาการทางความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย.....	24

บทที่	หน้า
แนวทางในการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์.....	25
บทบาทของครูในการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย.....	29
การวัดความคิดสร้างสรรค์.....	33
การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์โดยใช้แนวคิดของวิลเลียมส์.....	40
กิจกรรมศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย.....	44
ความหมายของกิจกรรมศิลปะ.....	44
ความสำคัญของการจัดกิจกรรมศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย.....	45
ทฤษฎีศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย.....	46
จุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย.....	48
พัฒนาการทางศิลปะของเด็กปฐมวัย.....	49
แนวการจัดกิจกรรมศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย.....	52
อุปกรณ์ทางศิลปะที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย.....	53
บทบาทและหน้าที่ของครูในการจัดกิจกรรมศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย.....	57
ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย.....	58
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	59
งานวิจัยในประเทศ.....	59
งานวิจัยต่างประเทศ.....	61
3 วิธีดำเนินการวิจัย	63
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	63
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	63
วิธีดำเนินการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	64
แบบแผนการทดลอง.....	69
วิธีการดำเนินการทดลอง.....	70
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
ข้อสังเกตที่ได้รับจากการวิจัย.....	78

บทที่	หน้า
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	87
สรุปผลการวิจัย.....	88
อภิปรายผลการวิจัย.....	88
ข้อเสนอแนะ.....	89
บรรณานุกรม.....	90
ภาคผนวก.....	95
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....	96
ภาคผนวก ข ตัวอย่างแผนการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ โดยใช้แนวคิดของวิลเลียมส์.....	98
ภาคผนวก ค ตัวอย่างแผนการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ตามแผนการจัดประสบการณ์ของโรงเรียน.....	112
ภาคผนวก ง ตัวอย่างภาพกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ โดยใช้แนวคิดของวิลเลียมส์.....	125
ประวัติผู้วิจัย.....	129

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	แสดงเวลาในการทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์โดยใช้แนวคิด ของวิลเลียมส์กับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามแผนการจัดประสบการณ์ ของโรงเรียน.....71
2	เปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรม ศิลปะสร้างสรรค์โดยใช้แนวคิดของวิลเลียมส์.....77
3	เปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรม ศิลปะสร้างสรรค์ตามแผนการจัดประสบการณ์ของโรงเรียน.....87
4	เปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรม ศิลปะสร้างสรรค์โดยใช้แนวคิดของวิลเลียมส์กับการจัดกิจกรรม ศิลปะสร้างสรรค์ตามแผนการจัดประสบการณ์ของโรงเรียน.....78

สารบัญญภาพ

ภาพที่	หน้า
1	โครงสร้างของสมรรถภาพทางสมอง หรือทฤษฎีโครงสร้างทางสติปัญญา ของกิลฟอร์ด.....16
2	การแปลงรูป.....18
3	การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของวิลเลียมส์.....40
4	แบบแผนการทดลอง.....69
5	ผลงานของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ โดยใช้แนวคิดของวิลเลียมส์.....80
6	ผลงานของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ตามแผนการจัดประสบการณ์ของโรงเรียน.....80
7	เปรียบเทียบผลงานของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรม ศิลปะสร้างสรรค์โดยใช้แนวคิดของวิลเลียมส์กับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ตามแผนการจัดประสบการณ์ของโรงเรียน.....81